

رشد سه روزه قیمت سهام در یک روز دود شد حمله جهانی به بورس تهران

همنوایی تغییرات

بازار سهام روز گذشته پس از چند روز مجددا شاهد افت شاخص‌ها در بورس و فرابورس بود. همین امر سبب شد تا نماگر هر دور بازار در پایان معاملات این روز با کاهش مواجه شود. بر این اساس واپسین روز کاری هفته در حالی خاتمه یافت که شاخص کل بورس ضمن ثبت افتی ۸ هزار واحدی برای بار دوم در هفته‌های جاری به محدوده یک میلیون و ۵۰۲ هزار واحد رسید. تغییرات قیمت در دادوستدهای این روز سبب شد تا بورسی‌ها به آسانی هر آنچه را که «تپیکس» طی سه روز رشته بود، پنبه کنند. آنچه که در این روز بیش از هر چیز در عقبگرد ۵۶٪ درصدی میانگین وزنی قیمت‌ها در بورس اثرگذار شد، کاهش تقاضا و در نتیجه افزایش عرضه در نمادهای دلاری، به خصوص «فملی»، «فارس» و «بفجر» بود که سبب شد تا صفحه نخست تارنمای بازار در این روز سرخ‌رنگ باشد. مقایسه تغییرات دماسنج اصلی بازار با شاخص هموزن حکایت از آن دارد که نمادهای کوچک بورسی نیز در روز گذشته معاملات چندان متفاوتی با نمادهای شاخص‌ساز نداشته‌اند. بر این اساس معاملات هفته‌جاری در حالی خاتمه یافت که در آخرین روز کاری این بازار افت شاخص کل ۵۶٪ درصد و افت نماگر هموزن ۵۸٪ درصد بود. اما اگر بخواهیم نگاهی دقیق‌تر به وضعیت بورس تهران در روز یادشده داشته باشیم، خواهیم دید که یکی از دلایل ناچیزماندن نوسانات شاخص در روز یادشده پایین‌ماندن ارزش معاملات خرد است. همان‌طور که در گزارش‌های پیشین اشاره شد، ارزش معاملات بورس پس از رسیدن شاخص کل به محدوده یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد مسیری نزولی را پیموده، به‌طوری که مورد یادشده از محدوده ۶ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و هم‌اکنون به حدود

۲ هزار میلیارد تومان در روز رسیده است. بر این اساس ارزش معاملات خرد روز گذشته بازار سهام به حدود ۲۰۳۷ میلیارد تومان کاهش یافته؛ خالص خرید حقیقی نیز در این بازار همچنان منفی مانده، به طوری که در مجموع معاملات تمامی تابلوهای بورسی در روز معاملاتی قبل ۲۷۳ میلیارد تومان از پول سرمایه‌گذاران حقیقی به سبب خرید حقوقی‌ها از بازار خارج شده است. به عنوان سخن آخر همه‌چیز در بازار هم‌جهت با تداوم رخوت پیش می‌رود و این احتمال وجود دارد که همین عوامل در امتداد حرکات رفت و برگشتی شاخص کل در کف ابرکانال ۵ / ۱ هزار واحدی را در نهایت با افتی بیشتر مواجه کند.

زیر تیغ رکود

اما در تحلیل اینکه چه عاملی بازار سهام را به اینجا کشانده، باید گفت که به‌رغم تداوم همه عوامل موثر بر عملکرد بازار سرمایه در هفته‌های اخیر، یک عامل هر روز بیشتر از روز قبل تاثیر خود را بر روند دادوستدهای این بازار می‌گستراند. عامل مهم قیمت‌های جهانی که در سال‌های اخیر همواره نقش مهمی در رشد قیمت سهام در بورس و فرابورس داشته، در ماه‌های گذشته همزمان با نمایان شدن نشانه‌های رکود در این بازارها به‌خصوص بازارهای فلزات اساسی و محصولات پتروشیمی تاثیر منفی بر روند قیمت سهام در بازارهای داخلی گذاشته است. مطابق با آنچه که در گزارش‌های قبلی نیز شرح داده شد، این افت قیمت ناشی از ترسی است که خریداران در تمامی بازارهای کامودیتی به سبب احتمال کاهش تقاضا دارند. در هفته‌های اخیر افزایش زمزمه‌ها پیرامون رشد نرخ بهره در اقتصادهایی نظیر ایالات متحده و اتحادیه اروپا سبب شده تا قیمت محصولات کالایی به‌شدت افزایش پیدا کند. در همین راستا سه‌شنبه شب تقویت احتمالات منفی در خصوص افزایش مجدد نرخ بهره توسط فدرال رزرو توانست به‌شدت قیمت کالاهای اساسی را کاهش دهد. بر این اساس معاملات بازار سهام در روز چهارشنبه در شرایطی آغاز شد که ترس از تغییرات پیش‌رو منجر به کاهش ۹ درصدی قیمت نفت شد. این نخستین ریزش بااهمیت نفت در ماه‌های اخیر است که می‌تواند تاثیر بسیار مهمی بر نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و پالایشی‌ها بگذارد. البته مساله تنها مربوط به قیمت انرژی نبوده است،

همان‌طور که پیشتر نیز اشاره شد فلزات اساسی در روزهای اخیر به‌خصوص روز معاملاتی سه‌شنبه افت سنگینی داشته‌اند که نمود آن در معاملات روز قبل بازار سهام مشهود است. برای مثال افت قیمت مس که سبب‌شده تا بهای آن در روز اخیر به ۷۵۴۸ هزار دلار در هر متریک تن برسد، سبب‌شده تا «فملی» در روز گذشته اثرگذارترین نماد قرمزپوش شاخص بورس باشد. سایر نمادهای فعال در صنعت فلزات اساسی و پتروشیمی نیز به همین مسیر رفتند.

عواملی از این دست سبب‌شده تا هم‌اکنون اهمیت تغییرات قیمت در بازارهای جهانی برای فعالان بورسی بسیار بیشتر از مسائلی نظیر برجام یا اخبار داخلی باشد. البته نمی‌توان منکر این شد که همچنان برای هر نماد هیچ عاملی به‌جز تداوم فعالیت و کیفیت سودسازی در رتبه نخست اولویت نیست، اما داده‌های آماری نشان می‌دهد که آنچه که می‌تواند در روز جاری حال و روز بورس را دگرگون کند و در آن هیجان خرید یا فروش ایجاد کند، وضعیت قیمت نمادهای شاخص‌ساز است که شاخص‌کل را نیز به‌عنوان مهم‌ترین عامل روانی تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

در روز جاری قرار است که آمار اشتغال غیرکشاورزی ماه ژوئن در ایالات‌متحده به اطلاع عموم برسد. همچنین در روز پنج‌شنبه هفته بعد از آن نیز تورم ماهانه آمریکا منتشر خواهد شد که برای فعالان اقتصادی آماری بسیار حائزاهمیت است. قوت و ضعف این دو رقم مشخص خواهد کرد که اقتصاد ایالات‌متحده می‌تواند به‌زودی افزایشی دیگر در نرخ‌های بهره را تاب بیاورد یا خیر. همچنین انتظار می‌رود که آمار ذخایر نفتی این کشور نیز در روز پیش‌رو منتشر شود. در صورت ضعیف‌بودن این داده می‌توان انتظار داشت که احتمال افت قیمت طلای سیاه کاهش یابد. این خبر می‌تواند برای پالایشی‌ها که هم‌اکنون چشم انتظار گزارش‌های سه‌ماهه هستند، مساله‌ای حائزاهمیت باشد. البته در کنار این مساله باید این را هم در نظر داشت که قرار است در بانک مرکزی اتحادیه اروپا شاهد برگزاری جلسه‌ای پیرامون سیاست‌های پولی باشیم که برای فعالان بازارهای جهانی اهمیت دوچندانی دارد. حال باید صبر کرد و دید که نوسانات پی‌درپی و بی‌حاصل شاخص‌ها در

روز آتی به کدام سو خواهد رفت و عکس‌العمل شنبه‌ای بازار سهام به قیمت‌ها چگونه خواهد بود.